

מ"ת 5502/03/22 - יצחק דורון נגד מדינת ישראל שלוחת תביעות תעבורה חדרה

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה

מ"ת 5502-03-22 מדינת ישראל נ' דורון (עציר)

בפני	כבוד השופטת עידית פלד
מבקש	יצחק דורון (עציר)
נגד	
משיבה	מדינת ישראל שלוחת תביעות תעבורה חדרה

החלטה

בפניי בקשה לעיון חוזר בהחלטת מעצר מיום 17.3.22, באורח שהמבקש ישוחרר לחלופת מעצר בעמותת "בית חם" המנהלת מרכז גמילה ושיקום של עצורים.

רקע:

ביום 14.3.22 הוגש נגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה שפקע (ב 1996) בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה, נהיגה כשברמזור אור אדום בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, נהיגה כשרישיון הרכב פקע מעל ששה חודשים בניגוד לסעיף 2 לפקודת התעבורה, ונהיגה ברכב ללא ביטוח תקף, בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], עבירות מיום 13.3.22.

על פי המתואר בכתב האישום, בתאריך 13.3.22 סמוך לשעה 17:22 נהג הנאשם ברכב סיטרואן ונסע ברחוב הרברט סמואל בחדרה מכיוון מזרח לכיוון מערב והתקרב לצומת עם רחוב תרנ"א; הכביש הינו כביש אשר מחולק לשלושה נתיבים, והצומת הינו צומת מרומזר והרמזורים פעלו בצורה תקינה; ובאותה עת, הנאשם נהג ברכב ולא ציית לאור אדום שהיה ברמזור בכך שביצע פניית פרסה בניגוד לאור האדום שדלק ברמזור בכיוון נסיעתו; ובאותה עת נהג הנאשם ברכב כאשר הודע לו כי הוא פסול מנהיגה בתיק בית משפט לתעבורה בחיפה תת"ע 8655-07-21 מיום 23.2.22 עד תום ההליכים בנוכחות בא כוחו ולבקשתו ולא הפקיד רישיון נהיגה; ובנסיבות אלה נהג הנאשם כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע בתאריך 15.11.1996; כאשר רישיון הרכב פקע בתאריך 28.10.2021; וכאשר אין לו תעודת ביטוח בת תוקף על השימוש ברכב.

על פי האמור בבקשה, המבקש צבר לחובתו 5 הרשעות קודמות בתעבורה, הכוללות צירופי תיקים, בעבירות של פקיעת

תוקף רישיון נהיגה, ובהן גם הרשעות בנהיגה בזמן פסילה, אי ציות לתמרור, ונהיגה בקלות ראש; והמבקש אף ריצה מאסרים בגין העבירות הנ"ל; והעבירות לכאורה בעניינו בוצעו כשתלויים ועומדים נגד המבקש תיקי מב"ד בעבירות דומות; וכן לחובתו של המבקש 4 הרשעות פליליות בגין תיקים שצורפו, והוא ריצה מאסרים לתקופות ממושכות, ושוחרר ממאסר אחרון בשנת 2019; ומדובר בנהיגה בזמן פסילה בפעם השלישית.

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המבקש עד תום ההליכים נגדו.

בהחלטת מיום 17.3.22 קבעתי קיומן של ראיות לכאורה, ועילת מעצר של מסוכנות (נוכח חומרת העבירות ומסוכנותן; עברו התעבורתי המכביד של המבקש, בין היתר בעבירות חוזרות של פקיעת תוקף רישיון נהיגה, וגם בנהיגה בזמן פסילה, ומדובר בנהיגה בזמן פסילה בפעם השלישית, והמבקש ריצה מאסרים ממושכים; ונוכח עיתוי ביצוע העבירות - במועד הנהיגה כשבועיים וחצי בלבד לאחר שנפסל עד תום ההליכים בנוכחות ולבקשת בא כוחו); ומשלא הוצגה בפני חלופת מעצר ראויה אשר יהיה בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המשיב, הוריתי על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים כנגדו; וכן הוריתי, כי במידה ותוצג חלופת מעצר אחרת, ותוגש בקשה מתאימה, אשקול להפנות את המשיב לקבלת תסקיר מעצר אשר יבחן את החלופה שתוצע.

בתיק העיקרי הנאשם הודה, וצירף את התיק לתיק 8655-07-21 בבית משפט לתעבורה בחיפה, והורשע, על פי הודאתו, ביחד עם 4 תיקים נוספים; וביקש להפנותו לקבלת תסקיר שירות המבחן; והתיק קבוע לקבלת תסקיר ליום 1.12.22.

מדובר, אם כן, ב-5 אירועים שונים בהם נהג הנאשם כשרישיון הנהיגה פקע (משנת 1996), ובאירוע בעניינו בצירוף עבירות חמורות נוספות של נהיגה בזמן פסילה, באור אדום, ועבירות נלוות.

בבקשה לעיון חוזר מבקש המבקש להורות על חלופת מעצר בעמותת "בית חם" המנהלת מרכז גמילה ושיקום של עצורים. נטען, כי חלף זמן ניכר מהחלטת המעצר; וכי התיק העיקרי ככל הנראה יידחה לתקופה משמעותית לאור רצונו של המבקש לעבור תהליך שיקומי ארוך שיש בו כדי להשליך בסופו של יום על העונש; ולאור מצבו המיוחד של המבקש, גילו של המבקש, ורצונו להשתקם, יש להורות על שחרורו לחלופת מעצר.

לבקשה צורפה תוכנית חלופה למעצר עבור המבקש, מאת 'בית חם', ממנה עולה, כי המבקש מבקש להשתקם ולהשתלב בחלופה המוצעת במסגרת 'בית חם'; והוא מתחייב לשתף פעולה באופן מלא עם כל תכנית שתוצע לו במסגרת החילופית; ומעונין בתעסוקה ככל שהדבר ניתן; ומדובר במגורים בתנאי פנימיה, בה שוהים אנשים אשר נמצאים בחלופה למעצר, כאשר במקום מותקנות מצלמות במעגל סגור ופיקוח אנשי צוות 24 שעות ביממה, לכל הפחות מדריך תורן בשעות הלילה, אשר עוקב ובודק נוכחות השוהים ביחידה, ובמידה וקיים חשש להפרת התנאים, הנוהל הוא הודעה למשטרה לבית המשפט ולעו"ד המייצג. צוין עוד, כי התוכנית הטיפולית הינה תוספת ואינה תנאי לקבלתו, כאשר הרעיון העיקרי הינו החלופה למעצר.

המשיבה התנגדה לבקשה וטענה, כי מדובר במבקש שהודה והורשע, כך שחזקת החפות לא נזקפת עוד לזכותו; ובמצב

דברים זה, אין צפי להימשכות ההליכים; ונוכח המסוכנות, אין בחלוף הזמן כדי להצדיק היעדרות לבקשה; ולא נתגלו עובדות חדשות, ולא חל שינוי נסיבות, אלא להיפך, כאשר המבקש הורשע בדין ולא עומדת לו חזקת החפות.

לדיון שנקבע ליום 18.10.22 לא הובא המבקש; והדיון נדחה להיום.

בהודעת הבהרה מטעם ב"כ המבקש שהתקבלה בבוקר הדיון 24.10.22, נטען כי מדובר בחלופת מעצר לכל דבר ואין המדובר בחלופה לשיקום.

היום 24.10.22 התקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים; והצדדים הסכימו כי ההחלטה תינתן בהיעדרם.

דין

בפתח הדברים ייאמר, כי לא נהירה לי הודעת המבקש מהיום לפיה אין מדובר בחלופה לשיקום, וזאת שעה שמדובר בחלופת מעצר בעמותה שמנהלת מרכז גמילה ושיקום, ומפעילה פרויקטים לטיפול ושיקום; ובבקשה עצמה נטען מפורשות כי "...רצונו של המבקש לעבור תהליך שיקומי ארוך שיש בו כדי להשליך בסופו של יום על העונש..." (סעיף 4 לבקשה), ו"רצונו להשתקם" (סעיף 7 לבקשה); וגם ב'תוכנית חלופה למעצר' שצורפה לבקשה נכתב, כי "העצור מבקש להשתקם ולהשתלב בחלופה המוצעת - במסגרת 'בית חם'. " (עמוד 3 פסקה אחרונה).

על פי הלכת ביהמ"ש העליון, השלב הראוי לבחינת השמה בקהילה טיפולית הוא בשלב גזירת הדין, כאשר בפני בית המשפט תמונה מלאה בנוגע לנאשם ובאפשרותו לשקול, בין היתר, את הנתונים לגבי העונש הראוי; ושליחתו של הנאשם לקהילה טיפולית במסגרת תיק המעצר, הוא מהלך אשר עלול ליצור ציפיות אצל הנאשם ולכבול את ידי המותב הדין בתיק העיקרי בשלב גזירת דינו של הנאשם (ראו בש"פ 7750/17 **מדינת ישראל נ' אנטון פרוס** (נבו) 17.10.2017)).

וראו גם בש"פ 1981/11 **מדינת ישראל נ' אשר סויסה**, סד (3) 101 (2011); פסקה 9:

"יש מקרים בהם האפשרות לשלוח נאשם לחלופת מעצר למוסד גמילה מתעוררת סמוך לפני סיום התיק העיקרי או אפילו לאחר שהנאשם כבר הורשע בתיק העיקרי. לטעמי, במקרה מעין זה, ראוי לשופט המעצרים שלא להורות על חלופת גמילה באשר יש בכך מעין התערבות, מעין הסגת גבולו של ההליך התלוי ועומד של גזירת העונש (השוו בש"פ 267/11 מדינת ישראל נ' ברמוחה (לא פורסם, 13.1.2011), בפסקה 7 (השופט פוגלמן); החלטתו של כב' השופט מצא בעניין יוסף ביטון המוזכר לעיל; בש"פ 8386/05 יבדיב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 14.9.2005) (השופט נאור); עניין שפק. באם ימצא המותב הדין בתיק העיקרי כי במסגרת גזר הדין יש לשלוח את הנאשם לגמילה, יעשה כן במסגרת גזר הדין. אך אם סמוך למתן גזר הדין נשלח הנאשם לחלופת גמילה, גזר הדין עלול לקטוע את הליך הגמילה הארוך ו"מה טעם בהתחלת תהליך גמילה ... כשתוצאות הדיון בעניינו עלולות לסכן תהליך זה"? (בש"פ 523/95 מדינת ישראל נ' עזמי (לא פורסם, 24.1.1995) (השופט אור)). למיצער, יש בכך כדי לכבול את ידי המותב בבואו לגזור דינו של הנאשם, שהסתמך על ההליכים הנוגעים לשיקומו ופיתח ציפייה הנובעת מהסתמכות זו (השוו עניין עמראווי, בפסקה 5 והאסמכתאות שם)."

יתרה מכך, על פי הפסיקה "כידוע, שילוב נאשם בקהילה טיפולית בשלב מעצרו מהווה חריג לכלל הקובע כי השלב הנכון לבחינת התאמתו הוא שלב גזירת הדין, כאשר מונחת בפני בית המשפט התמונה המלאה ביחס לנאשם. רק במקרים חריגים תיבחן אפשרות התאמת נאשם להליך טיפולי כבר בשלב מעצרו, אף אם לא החל בו קודם לביצוע העבירה, וזאת בהתקיים שני תנאים מצטברים: פוטנציאל הצלחה גבוה, ומענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו (בש"פ 9181/20 צרקסוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.1.2021)). תנאים אלו נועדו להבטיח את כנות רצון הנאשם להשתקם ואת הצלחת הטיפול, לצד מתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו (בש"פ 1485/18 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.3.2018))." (בש"פ 7365/21 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 09.11.2021)).

ו"נקודת המוצא בענייננו היא שככלל - ולמעט מקרים חריגים - מקום הדיון בצורך בטיפול ובהפניה לאפיק הטיפול הוא בתום ההליך העיקרי, בשלב גזירת העונש." (בש"פ 5131/21 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 01.08.2021)).

וראו גם בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה.

בענייננו, אני סבורה, כי עניין המבקש אינו נופל בגדרי החריג לכלל לפיו העיתוי הראוי להליך טיפולי הוא בשלב גזר הדין ולא בשלב המעצר; ואין מקום להורות על שחרורו לחלופה המבוקשת בעמותת 'בית חם'. שכן בענייננו, לא מדובר בהליך שיקומי שהחל טרם המעצר, אלא ברצונו של המבקש להשתקם; ומעין בתוכנית החלופה למעצר עבור המבקש, כפי שצורפה לבקשה, לא עולה בבירור כי קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, וכל שנטען שמדובר בעצור ה"מבקש להשתקם ולהשתלב בחלופה המוצעת", ו"מתחייב לשתף פעולה באופן מלא עם כל תכנית שתוצע לו במסגרת החילופית"; כך שלא ניתן לומר בשלב זה, כי יש פוטנציאל הצלחה גבוה להליך השיקום. יתרה מכך, לא שוכנעתי כי המגורים בתנאי פנימיה לחלופות מעצר, יש בו כדי ליתן מענה למסוכנות הנשקפת מהנאשם.

על אלה יש להוסיף, כי התיק העיקרי מצוי בשלב מתקדם, וקבוע לקבלת תסקיר שירות המבחן לצורך גזירת הדין ליום 1.12.22; תסקיר שפעמים רבות מקיף יותר מתסקיר מעצר; ובנסיבות אלה גם אין טעם להפנות את המבקש גם לקבלת תסקיר מעצר אשר יבחן את החלופה המוצעת.

בנסיבות אלה, גם לא ראיתי צורך לחקור את נציג עמותת 'בית חם', מעבר לתכנית החלופה שצורפה לבקשה; שכן בנסיבות שפורטו לעיל, התרשמות בית המשפט מהעמותה ונציגה לא תשפיע על ההחלטה בדבר האפשרות לשחרר את המבקש לחלופת מעצר כמבוקש.

לסיום אעיר, לעניין טענת הצדדים להעברת הדיון בתיק המעצר לבית המשפט בחיפה - כי הסמכות להורות על העברת מקום דיון בהליך משפטי מסוים לבית משפט אחר באותו מחוז לפי סעיף 49 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, נתונה לכבוד נשיא בית המשפט השלום; כך שבעניין זה היה על הצדדים להגיש בקשה מתאימה לכבוד נשיאת בתי משפט השלום במחוז חיפה, להחלטתה.

לפיכך, הבקשה לעיון חוזר לשחרורו של המבקש לחלופת מעצר ב'בית חם' נדחית.

ניתנה היום, כ"ט תשרי תשפ"ג, 24 אוקטובר 2022, בהעדר
הצדדים.